

Przyrządy pomiarowe. Komisja przyrządów pomiarowych przygotowywała opinię w sprawach, poruszonych na posiedzeniu komitetu C. E. I. w 1927 r. a dotyczących przepisów na liczniki.

Masy kablowe. Ogłoszono drukiem projekt norm na masy kablowe. Termin zgłaszania uwag upłynął 15 września. Nadesłano jedną opinię. Zarząd Sekcji przepisowej ma przedstawić projekt ostateczny.

Urządzenia piorunochronowe. Komisja opracowała I redakcję odpowiednich przepisów i rozesała ją fachowcom do zaopiniowania w ciągu października b. r.

4. Przyjęcie nowych przepisów.

a) Przepisy budowy i ruchu urządzeń elektrycznych w kopalniach węgla, wobec braku zasadniczych sprzeciwów co do tekstu ogłoszonego w Sprawozd. Nr. 6 przyjęto w ostatecznej redakcji Zarządu Sekcji przepisowej i postanowiono wydać normy polskie (PPNE — 17).

b) Napięcia normalne, wobec braku zasadniczych sprzeciwów, przyjęto w tekście ogłoszonym w Sprawozdaniach P. K. E. Nr. 5 jako normy polskie (PPNE — 18), obowiązujące od chwili zatwierdzenia ich przez Min. Robót Publicznych.

5. Sprawy wydawnictw.

Przyjęto do wiadomości wydanie:

Przepisów budowy i ruchu urządzeń elektrycznych prądu silnego" (PPNE — 10) w 3000 egzemplarzy, po cenie sprzedażnej 6 zł.

„Przepisów technicznych urządzeń kinematografowych" (PPNE — 11) w 1000 egz. w postaci broszury, po cenie sprzedażnej 1 zł.

„Wskazówek ratownictwa" (PPNE — 9) w 1000 egz. w postaci broszury, wydanie II, niezmiennione, po cenie sprzedażnej 50 gr.

„Sprawozdań i prac P. K. E." Nr. 5 i 6 w 200 egz.

Postanowiono wszcząć intensywniejszą propagandę za wprowadzeniem w życie przepisów i norm, opracowanych przez P. K. E. W tym celu Komitet wystąpi z odpowiednim memorjałem do władz i urzędów państwowych i komunalnych.

6. Sprawy bieżące.

a) Postanowiono porozumieć się z Min. Robót Publicznych co do likwidacji stosunków finansowych oraz co do uzyskania z powrotem materiałów i korespondencji P. K. E., zatrzymanych przez Ministerstwo.

b) Polecono Zarządowi Sekcji przepisowej zająć się ustaleniem przydziału nitek firmowych przewodów izolowanych, o które dopominają się krajowe fabryki kabli.

c) Francuski Komitet Elektrotechniczny wystąpił z propozycją aby C. E. I. zajęło się urządzeniem w 1931 r. międzynarodowego Kongresu elektrotechnicznego w Paryżu, z okazji 50 rocznicy założenia Stow. elektrotechników francuskich. Uchwalono poprzeć tę inicjatywę.

d) Przyjęto do wiadomości zgłoszenie inż. S. Kaniewskiego o rezygnacji z powodu braku czasu z członkostwa w Komisji maszyn.

7. Sprawozdania delegatów.

a) Prof. K. Drewnowskiego z posiedzenia prezydium Konferencji Wielkich sieci elektrycznych w Paryżu w dn. 7 lipca b. r. oraz

b) ppłk. inż. W. Günthera z posiedzenia podkomisji symboli C. E. I. w Bernie w dn. 25 i 26 września b. r., — przyjęto do wiadomości i postanowiono ogłosić w Przegl. Elektr.

8. Sprawa reorganizacji P. K. E.

Sekretarz generalny zdaje sprawę ze stanu prac nad

reorganizacją Stow. Elektrotechników Polskich, która posuwa się dosyć wolno wobec rozbieżności zdań co do zmiany statutu. Prezydium wyraziło pogląd, że należy sformułować postulaty P. K. E. co do przyszłych form organizacyjnych S. E. P. na tle możliwości prowadzenia prac przepisowych i przedstawić je zarządowi S. E. P. względnie jego radzie delegatów. W celu dokładnego przedyskutowania tego postanowiono poświęcić na ten cel następne posiedzenie prezydium.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Sprawozdanie z posiedzenia Prezydium Konferencji wielkich sieci elektrycznych o wysokim napięciu.

w Paryżu dnia 7 lipca 1928 r.

Na posiedzeniu byli obecni: prezes: Legouez; wiceprezesi: Busila, Drewnowski, Gevaert, List, Ulrich; sekretarz generalny: Tribot Laspierre; oraz zaproszeni: Henrio, Soleri. Obrady dotyczyły głównie spraw: przyciągnięcia Niemiec, stosunków z pokrewnymi organizacjami, oraz zmiany organizacji Konferencji.

Sprawa stosunków z Niemcami. Niemcy—jak wiadomo—do Konferencji nie należą. Dotychczasowe próby przyciągnięcia ich do współdziałania nie dały pomyślnych wyników. Niemieckie stowarz. techniczne uchwały po wojnie brać udział tylko w tych organizacjach międzynarodowych, do których już należały przed wojną lub które wprowadzą do obrad język niemiecki jako oficjalny. Konferencja Wielkich Sieci elektrycznych przyjęła język francuski i angielski jako oficjalne; przeważnie posługuje się jednak francuskim. Wprowadzenie jeszcze trzeciego byłoby nad wyraz kłopotliwe i kosztowne i przeciągałoby obrady. W sferach kierowniczych „Konferencji" istnieje raczej dążność do ograniczenia się do języka francuskiego. Sprawa przyciągnięcia więc Niemiec stanęła na martwym punkcie. Mają być prowadzone dalsze pertraktacje z oficjalnymi sferami elektrotechników niemieckich, oraz starania o przystąpienie do Konferencji przynajmniej wielkich firm przemysłowych niemieckich, które mogą znaleźć zainteresowanie w programie obrad Konferencji; aby w ten sposób propagować ideę Konferencji w Niemczech. Nieobecność Niemców na Konferencji zmniejsza, oczywiście, jej znaczenie międzynarodowe.

Stosunki z organizacjami pokrewnymi. Sprawa ta łączy się z poprzednią w odniesieniu do najważniejszej organizacji międzynarod., jaką jest światowa Konferencja energetyczna. W Konferencji energetycznej główny głos mają Anglicy i Niemcy. W Konferencji zaś Wielkich Sieci—kraje romańskie oraz inne, związane z nimi ideowo (Francja, Włochy, Belgja, Polska, Rumunja). Gdyby Niemcy przystąpiły do Konferencji Wielkich Sieci, nie miałyby tam głosu tak ważkiego jak w energetycznej. Stąd główna przyczyna ich opozycyjnego stanowiska względem K. W. S.

Sfery kierownicze Konferencji energetycznej dążą do rozszerzenia ram jej programu, którym było zebranie statystyki źródeł energii i ułożenie wytycznych ich racjonalnego zużytkowania. Konferencja energetyczna nie ograniczyła się do tego, lecz zajmuje się również kwestjami technicznymi, związanymi z wytwarzaniem, przesyłaniem i rozdzielaniem energii elektrycznej, co właśnie jest programem Konferencji Wielkich Sieci elektrycznych, powołanej do życia o parę lat wcześniej niż tamta. Nic więc dziwnego, że kierownicy K. W. S. nie mogą pogodzić się z tym faktem, będącym wyrazem dążeń do pochlōnienia jej przez Konferencję energetyczną, lecz wysuwają stanowcze hasło samodzielności obu organizacji, przy rozdzieleniu ich programu i zakresu prac. Dążeniem ich jest, aby K. E. zajęła się ba

daniem źródeł energii i wyzyskaniem ich z punktu gospodarczego i ekonomicznego, sposoby zaś techniczne, związane z przesyłaniem energii elektrycznej, pozostały przy K. W. S.

W stosunku do drugiej organizacji o charakterze pokrewnym, a mianowicie, do Unji wytwórców i rozdzielców energii elektrycznej, istnieje porozumienie co do terminów zebrań. Ułożono, że naprzemian co roku odbywa się kongres jednej, a w następnym roku — drugiej organizacji. Obie zaś wysyłają wzajemnie swych przedstawicieli na kongresy. Do złączenia się obu organizacji nie dąży się ze względu, że Konferencja skupia w sobie zarówno wytwórców energii jak konstruktorów i konsumentów z dwudziestu kilku krajów, Unja zaś tylko wytwórców — i to z kilku narazie krajów — którzy omawiają kwestję techniczne ze stanowiska ich interesów.

Z Międzynarodową Komisją Elektrotechniczną (C. E. I.) istnieje ściśle porozumienie. Konferencja uważa się jako organ opiniodawczy w stosunku do C. E. I., który rozważa zagadnienia techniczne z punktu widzenia ujednostajnienia poglądów w danej kwestji, wywołującej zainteresowanie się międzynarodowe i nadającej się do międzynarodowej normalizacji. Między obu organizacjami panuje zupełna harmonja.

Pozatem Konferencja należy do t. zw. Komitetu porozumiewawczego, pozostającego pod kierownictwem C. E. I., a mającego na celu uzgadnianie wzgl. rozgraniczanie programów, terminów zjazdów i t. p. większych organizacji międzynarodowych elektrotechnicznych.

Statut Konferencji.—K. W. S. E. (zał. w 1921 r.) istniała dotąd jako luźna organizacja, niezarejestrowana u żadnych władz krajowych, kierowana przez biuro, utrzymywane z opłat uczestnictwa i w dużej mierze z subwencji przemysłu francuskiego. Skoro potrzeba istnienia jej i jej znaczenie zostały już ugruntowane, wysunęło się dążenie do nadania badziej formalnych i trwałych form jej organizacji. Na posiedzeniu prezydium omawiano tę sprawę i ułożono projekt statutu, który w ogólnych zarysach przedstawia się następująco:

Międzynarodowa Konferencja Wielkich Sieci elektrycznych o wysokim napięciu ma siedzibę w Paryżu i podlega francuskiemu prawu o stowarzyszeniach. Zadaniem jej jest:

a) studjowanie kwestyj, związanych z budową i eksploatacją sieci elektrycznych o wysokim napięciu;

b) wytworzenie przyjaznych stosunków między inżynierami różnych krajów, zajmujących się powyższymi kwestjami i ułatwienie zbierania i wymiany informacji między nimi;

c) przyczynianie się wogóle do rozwoju i postępu przemysłu elektrotechnicznego całego świata przy współpracy z innymi organizacjami międzynarodowymi.

Do wypełnienia tego zadania służą: ogólne zebrania perjodyczne czyli sesje, zebrania komitetów specjalnych, ankiet międzynarodowe i t. d.

Konferencja składa się:

a) z członków zbiorowych, którymi mogą być władze państwowe, związki przemysłowe, szkoły, wielkie firmy przemysłowe; mogą oni być reprezentowani przez jednego lub więcej delegatów; płać 1000 fr. za jednego delegata i po 250 fr. za każdego następnego na 2 lata.

b) z członków indywidualnych, którymi mogą być wszyscy interesujący się programem Konferencji; płać oni 500 fr. na 2 lata.

Członków przyjmuje Biuro Konferencji, które może odmówić przyjęcia bez podania powodów.

Władzą naczelną Konferencji jest zebranie plenarne. Na zebraniu każdy członek indywidualny ma jeden głos, a zbiorowy dwa.

Organem wykonawczym jest Biuro, składające się z prezesa, kilku wiceprezesów oraz sekretarza generalnego; funkcjonuje ono stale pod kierownictwem sekretarza generalnego, pracującego na podstawie kompetencji, udzielonych mu przez biuro.

Projekt statutu został rozesłany do członków prezydium Konferencji i komitetów narodowych, celem poczynienia uwag. Na następnej sesji (w 1929 r.) ma on zostać przyjęty i wprowadzony w życie.

R ó ż n e s p r a w y. — Przyjęto do wiadomości zestawienie rachunkowe wpływów i wydatków ostatniej sesji (z 1927 r.), wyrażające się w sumie 290 000 fr.

Postanowiono zwołać następną sesję Konferencji na okres od 6 do 15 czerwca 1929 r. w Paryżu. Termin nadsyłania referatów: do 15 lutego, termin zgłoszeń co do udziału — 1 maj 1929 r. Karta uczestnictwa — 250 fr. od delegata, 100 — od pań.

(—) K. Drewnowski.

Sprawozdanie z posiedzenia międzynarodowej podkomisji Symboli graficznych radjokomunikacji

w Bernie 25 i 26 września 1928 r.

Posiedzenie międzynarodowej Podkomisji Symboli radjotelegraficznych i radjotelefonicznych odbyło się w Bernie szwajcarskim w gmachu poczty głównej, pod przewodnictwem p. Muri, szefa sekcji technicznej głównego zarządu poczt i telegrafów szwajcarskich.

W posiedzeniu podkomisji brali udział oprócz przewodniczącego, jako przedstawiciela Szwajcarii, następujący panowie: przedstawiciel Francji dr. Le Corbeiller, szef biura badań poczt i telegrafów w Paryżu, przedstawiciel Holandji prof. Vandel Bilt, przedstawiciel Niemiec inż. Kurz, przedstawiciel Polski — niżej podpisany, inż. Huber-Ruf, dyrektor B. B. C. w Badenie jako delegat międzynarodowej podkomisji Symboli prądów silnych, inż. Benninger w zastępstwie powołanego do wojska sekretarza Szwajcarskiego Komitetu Elektrotechnicznego inż. Nussbaum, szef działu radjotelegrafii i radjotelefonii głównego zarządu poczt i telegrafów w Szwajcarii jako rzeczoznawca, oraz dwóch urzędników Zarządu głównego poczt i telegrafów szwajcarskich jako siły pomocnicze. Nieobecni byli należący do międzynarodowej podkomisji Symboli radjotelegraficznych i radjotelefonicznych, przedstawiciel Wielkiej Brytanji, która przysłała poprzednio swoje wnioski na piśmie, i przedstawiciel Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Za podstawę obrad przyjęto na wniosek przewodniczącego ostatni projekt szwajcarski, opracowany głównie na podstawie przysłanego projektu angielskiego i odbiegający znacznie od poprzedniego projektu podkomisji, ułożonego na podstawie poprzednich uzgodnień w Berlinie i Bellagio. W dyskusji wyłoniła się tendencja skreślenia całego szeregu symboli, które mogłyby być uważane za pochodne i uchwalenia tylko symboli zasadniczych przy ogólnej jedno-myślności wszystkich państw, biorących udział w posiedzeniu. Dyskusja prowadzona była badzo rzeczowo i szczegółowo; podczas dyskusji projekty symboli pisane były kredą na tablicy, uzgadniane były dokładnie z zasadami ogólnymi, przejętymi w uchwalonych już poprzednio Symbolach prądu silnego, a także brano pod uwagę projekty, uzgodnione poprzednio przez podkomisję w Berlinie i Bellagio.

Wszyscy uczestnicy podkomisji posiadali drukowany